

Sygn. akt IX Ns 775/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku Wydział IX Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Sawko

Protokolant: Judyta Czuba-Balik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 lutego 2017 roku

sprawy

z wniosku (...) S.A. z siedzibą w G.

z udziałem H. J. i M. J.

o zasiedzenie służebności przesyłu

postanawia:

1. oddalić wniosek;
2. zasądzić od wnioskodawcy (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz uczestników postępowania H. J. i M. J. solidarnie kwotę 257,00 (dwieście pięćdziesiąt siedem 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. nakazać ściągnąć od wnioskodawcy (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 508,84 (pięćset osiem 84/100) złotych tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt IX Ns 775/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. wniósł o stwierdzenie, że z dniem 2 października 2010 roku nabył przez zasiedzenie służebność przesyłu, obciążającą nieruchomość położoną w miejscowości D., stanowiącą działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), polegającą na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej poprzez utrzymanie, eksploatawanie, konserwowanie i naprawianie urządzeń napowietrznej linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV. Na uzasadnienie wniosku wnioskodawca podniósł, iż uczestnikom postępowania H. i M. małżonkom (...) przysługuje prawo własności przedmiotowej nieruchomości, przez którą przebiegają fragmenty napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV relacji D.-G., wybudowanej i przyjętej do eksploatacji w 1981 roku - wchodzące w skład przedsiębiorstwa wnioskodawcy.

Niniejsze urządzenia elektroenergetyczne zostały wybudowane i oddane do użytkowania przez poprzednika prawnego wnioskodawcy, na podstawie decyzji administracyjnych. Wnioskodawca od czasu ich oddania do użytku nieprzerwanie korzysta z trwałych i widocznych urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej, przesyłając za ich pośrednictwem energię elektryczną do odbiorców indywidualnych.

W ocenie wnioskodawcy posiadanie przez jego poprzedników prawnych służebności gruntowej polegającej na korzystaniu z trwałych i widocznych urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej, winno być traktowane jako

posiadanie w dobrej wierze, gdyż wynika z przekonania o służącym mu prawie do korzystania z urządzeń przesyłowych posadowionych na nieruchomości uczestników postępowania.

Jednocześnie wnioskodawca wywodził, iż przysługuje mu prawo zaliczenia do okresu swego posiadania, okresu posiadania poprzedników prawnych (kolejnych Zakładów (...)) będących przedsiębiorstwami państwowymi, które miały prawo do nabywania aktywów drogą czynności prawnych i innych zdarzeń prawnych, a także okresu posiadania Skarbu Państwa wykonywanego do 1 lutego 1989r.

Uczestnicy postępowania – H. J. i M. J. wnieśli o oddalenie wniosku i zasądzenie od wnioskodawcy na ich rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko uczestnicy postępowania wywodzili, iż stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu nie jest możliwe z uwagi na brak upływu terminu zasiedzenia, bowiem infrastruktura naziemna została na nowo zbudowana już w czasie, gdy uczestnicy postępowania byli już właścicielami, przy czym nastąpiło to bez ich zgody. Proces rozbudowy odbył się zdaniem uczestników postępowania w sposób nielegalny, bez pozwolenia na budowę.

Nadto uczestnicy postępowania zarzucili brak upływu 20 letniego okresu posiadania w dobrej wierze i 30 letniego okresu posiadania w złej wierze przez wnioskodawcę przedmiotowych urządzeń elektroenergetycznych, gdyż okres do 1 lutego 1989 nie może być wliczany do okresu zasiedzenia przez przedsiębiorstwo państwowe, jakim był zakład energetyczny (poprzednik prawny wnioskodawcy), gdyż do tego czasu posiadanie było wykonywane na rzecz Skarbu Państwa, a Zakład (...) sprawował jedynie zarząd i właścicielem urządzeń nie był.

Uczestnicy postępowania wywodzili także, że wnioskodawca w ogóle nie wykazał daty początkowej posiadania samoistnego urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomości stanowiącej ich własność.

Zarzucili też, że wnioskodawca nie wykazał, aby dysponował decyzjami administracyjnymi w przedmiocie pozwolenia na budowę linii elektroenergetycznej, świadczącymi o okoliczności uzyskania przez inwestora formalnej zgody właściciela nieruchomości na przeprowadzenie przez jego grunt urządzeń przesyłowych, tudzież decyzji administracyjnej w przedmiocie ograniczenia praw rzeczowych – co implikuje po stronie wnioskodawcy istnienie złej wiary.

Nadto uczestnicy postępowania zakwestionowali złożone przez wnioskodawcę dokumenty wywodząc, iż niektóre z nich są dokumentami prywatnymi, a dokumenty, które można by uznać za dokumenty urzędowe, posiadają w swej treści tak istotne braki, że nie mogą być przydatne dla oceny zasadności żądania zgłoszonego przez wnioskodawcę.

W szczególności zdaniem uczestników postępowania:

- pomimo przywołania we wniosku decyzji Wojewódzkiego Zarządu Rozbudowy Miast i Osiedli (...) z dnia 20 lipca 1976 roku dokument taki do wniosku nie została załączony;
- opisu uzgodnień na budowę linii napowietrznej 15 kV G.-D. nie można uznać za dokument, gdyż nie ma na nim daty, podpis jest nieczytelny i nie wiadomo, kto ten podpis złożył;
- odpisu pisma z dnia 13 lipca 1981 roku dotyczącego przedłużenia ważności decyzji zatwierdzającej plan realizacyjny nie można uznać za dokument, gdyż nie zawiera on daty, pieczęci i podpisu, a nadto dotyczy samego przedłużenia realizacji projektu, a nie nawet wykonawstwa linii energetycznej;
- wykazu właścicieli gruntów także nie można uznać za dokument, gdyż nie spełnia on żadnych formalnych warunków, by być dowodem w postaci dokumentu w procesie;

- protokół odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji linii elektroenergetycznej z dnia 12.10.1981 roku można wprawdzie uznać za dokument prywatny, jednakże nie wiadomo, jakich słupów i urządzeń dotyczy, a nie wynika z niego, by dotyczył przedmiotu niniejszego postępowania;

- wnioskodawca nie przedstawił żadnego dokumentu, w jakiej dacie włączono linie do faktycznego użytkowania, a tym samym nie wiadomo, jaka jest data początkowa uruchomienia eksploatacyjnego linii;

- protokół zdawczo-odbiorczy linii energetycznej z dnia 12.10.1981 roku nie wskazuje, jakich słupów i urządzeń dotyczy i nie wynika z niego, aby dotyczył przedmiotu niniejszego postępowania; nadto podpisy na nim są nieczytelne i nie wiadomo, kto ten protokół podpisał i jakie miał uprawnienia, zaś w rubryce „eksploatowany od dnia” jest puste miejsce, wobec czego na dzień sporządzenia tego protokołu urządzenia nie były eksploatowane; brak w tym protokole strony przejmującej, brak pieczęci i podpisu;

- załączony do wniosku dokument opisywany przez wnioskodawcę jako mapa z archiwalnym przebiegiem urządzeń elektroenergetycznych przez nieruchomość obciążoną nie ma takiej nazwy, a z jego treści wynika, że dotyczy dopiero projektowanej sieci, a nie już istniejącej; z opisu wynika, że jest mapa, która była załącznikiem graficznym do realizacji planu realizacyjnego, wobec czego z dokumentu tego w żadnym razie nie wynika, kiedy wnioskodawca wszedł w posiadanie tych urządzeń elektroenergetycznych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. J. i M. J. na prawach ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej są współwłaścicielami nieruchomości gruntowej, położonej w miejscowości D., gmina D., oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka numer (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Powyższą nieruchomość uczestnicy postępowania nabyli od Agencji Nieruchomości Rolnych na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 22 listopada 2006 roku przed notariuszem P. G. w Kancelarii Notarialnej w S. Repertorium A numer (...).

Bezsporne, a ponadto dowód : akta księgi wieczystej KW nr (...) – w tym akt notarialny umowa sprzedaży z dnia 22.11.2006r., Rep. A Nr (...);

Przez obszar działki o numerze ewidencyjnym (...) przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV, podparta trzema słupami pojedynczymi oraz dwoma słupami potrójnymi.

Powierzchnia zajmowana przez tę linię wynosi 0,0844 ha.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu geodezji R. B. – k. 130-134, zeznania świadka Ł. R. –k. 111;

Napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV relacji D.-G. została wybudowana w 1981 roku i jest aktualnie w eksploatacji polegającej na przesyłaniu energii.

Dowód: zeznania świadka Ł. R. –k. 111;

W dniu 12 października 1981 roku w D. został sporządzony protokół odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji linii elektroenergetycznej kablowej WN 15 kV z 28 słupami.

Dowód: Protokół odbioru technicznego i przekazanie do eksploatacji linii z dnia 12.10.1981 roku –k. 33;

Zarządzeniem nr 18 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975r. utworzono m.in. Zakład (...) w S..

Z kolei Zarządzeniem nr 13 Naczelnego Dyrektora Zakładów (...) północnego w B. z dnia 10 maja 1978 roku ustalono, że w Zakładach (...) w B. działa według zasad wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego zakład pod nazwą Zakład (...).

Zarządzeniem nr 57 Prezesa Rady ministrów z dnia 30 grudnia 1989 roku podziałowi uległ m. in. Północny O. Energetyczny w B., w wyniku którego powstały odrębne przedsiębiorstwa państwowe – m. In. Zakład (...) z siedzibą w S..

Następnie Zarządzeniem nr 205/O./93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993r. dokonano podziału Zakładu (...) w S. i przekształcenia go w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa.

Dowód: Zarządzenie nr 18 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975r. –k.40-47, Zarządzenie Naczelnego Dyrektora Zakładów (...) w B. z dnia 10 maja 1978r. – k. 48-50, Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 57 z dnia 30.12.1989r. – k. 51-58, Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993r. – k. 59-60,

Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Zakładu (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. nastąpiło połączenie tej spółki w trybie art. 492 § 1 k.s.h. poprzez przeniesienie całego jej majątku na (...) Spółkę Akcyjną, która obecnie funkcjonuje pod nazwą (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G..

Dowód: odpis pełny z KRS – k. 10-24 akt;

Urządzenia energetyczne zlokalizowane na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) obecnie wchodzą w skład przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G..

Bezsporne

Sąd zważył:

Stosownie do treści art. 305¹ kc służebność przesyłu jest prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 [służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej], może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń.

Podstawowym sposobem ustanowienia służebności przesyłu jest umowa między właścicielem nieruchomości i przedsiębiorcą. Właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. Jeżeli właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy, to służebność przesyłu może być na żądanie przedsiębiorcy ustanowiona przez sąd, za odpowiednim wynagrodzeniem (art. 305² § 1 kc).

W myśl natomiast art. 305 indeks 4 kc do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych.

Powyższe przepisy zostały wprowadzone do kodeksu cywilnego od dnia

Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach przesądził o dopuszczalności nabycia służebności gruntowej przez przedsiębiorstwo energetyczne w drodze zasiedzenia /vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06, [w:] LEX nr 193240, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2006 r., IV CSK 149/05, [w:] LEX nr 258681, uchwała Sądu Najwyższego z dnia z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, [w:] LEX nr 57064/, jak również uznał, że przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz takiego przedsiębiorstwa /vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, [w:] LEX nr 458125, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008r., II CSK 389/08, [w:] LEX nr 484715, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, [w:] LEX nr 1316046/.

Wnioskodawca lub jego poprzednik prawny mógł zatem przed dniem 3 sierpnia 2008r. jedynie zasiedzieć służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, nie zaś służebność przesyłu.

Zgodnie z treścią 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Zważając na treść art. 172 k.c. stwierdzić należy, iż przesłankami zasiedzenia służebności gruntowej (lub odpowiednio służebności przesyłu) są: posiadanie służebności, polegające na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w zakresie odpowiadającym treści określonej służebności oraz upływ oznaczonego w ustawie czasu. Posiadanie służebności powinno być samoistne i nieprzerwane, przy czym bieg zasiedzenia rozpoczyna się od momentu, gdy posiadacz służebności przystąpił do korzystania z trwałego i widocznego urządzenia. Wymagany dla zasiedzenia okres czasu posiadania służebności zależy od dobrej lub złej wiary posiadacza.

Posiadacz służebności gruntowej nabywa służebność, jeżeli ją posiadał nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz w dobrej wierze, a jeżeli uzyskał posiadanie w złej wierze, do nabycia służebności przez zasiedzenie wymagany jest upływ trzydziestu lat. Jednocześnie w przypadkach kiedy zasiedzenie nastąpiło przed dniem wejścia w życie noweli wprowadzonej ustawą z dnia 28 lipca 1990r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, tj. przed dniem 1 października 1990 r. stosować należy krótsze terminy prowadzące do zasiedzenia – odpowiednio 10 lat dla posiadacza w dobrej wierze i 20 lat dla posiadacza w złej wierze. Decydująca dla określenia dobrej wiary posiadacza jest chwila uzyskania posiadania, wobec czego późniejsze od tej chwili okoliczności powodujące, że posiadacz służebności stał się posiadaczem w złej wierze, nie mają już znaczenia i nie powodują przedłużenia terminu do lat trzydziestu.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd oparł się częściowo na dowodach z dokumentów złożonych do akt sprawy przez wnioskodawcę, których prawdziwość nie została zakwestionowana przez uczestników postępowania oraz na opinii biegłego z zakresu geodezji, jak również na zeznaniach świadka Ł. R., które uznał za w pełni wiarygodne.

W niniejszej sprawie za niekwestionowaną uznać należy okoliczność, że na nieruchomości uczestników postępowania znajdują się trwałe i widoczne elementy instalacji przesyłowej w postaci napowietrznej linii średniego napięcia 15kV podpartej na pięciu słupach - wchodzące w skład przedsiębiorstwa wnioskodawcy.

Bezsporną między stronami pozostawała także okoliczność, że wnioskodawca korzysta z rzeczonych urządzeń, a zatem jest posiadaczem przedmiotowej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu w rozumieniu art. 305¹ k.c.

Pomiędzy aktualnymi właścicielami działki nr (...), a wnioskodawcą, jak też i pomiędzy ich poprzednikami prawnymi nie doszło do ustanowienia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na podstawie umowy, zawartej zgodnie z wymogami wskazanymi w art. 245 § 1 k.c., tj. z zachowaniem formy aktu notarialnego.

Zgodnie z dyspozycją art. 176 § 1 k.c. obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania wszystkich swoich poprzedników jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania. W myśl art. 348 k.c. przeniesienie posiadania następuje przez wydanie rzeczy. Wydanie dokumentów, które umożliwiają rozporządzenie rzeczą, jak również wydanie środków, które dają faktyczną władzę nad rzeczą, jest równoznaczne z wydaniem rzeczy. Dołączone do wniosku dokumenty takie jak zarządzenia, akty notarialne, czy odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS jednoznacznie wykazały następstwo prawne podmiotów wymienionych w uzasadnieniu i jednocześnie przeniesienie posiadania. Wnioskodawca wykazał zatem ciąg przekształceń podmiotowych, z którego wynika, iż jest następcą Skarbu Państwa reprezentowanego przez kolejne przedsiębiorstwa państwowe (zakłady energetyczne) zarządzające jego majątkiem. Nadto wnioskodawca wykazał, iż poszczególne przedsiębiorstwa znajdowały się w nieprzerwanym posiadaniu infrastruktury linii elektroenergetycznej, co świadczy o ciągłości posiadania.

Zasadniczy spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do wyjaśnienia czy wnioskodawca może do okresu własnego posiadania zaliczyć okres posiadania swoich poprzedników, o czym mowa w art. 176 § 1 k.c., w tym zwłaszcza okres posiadania do dnia 1 lutego 1989r. przez przedsiębiorstwo państwowe.

W ramach niniejszego postępowania uczestnicy postępowania stali na stanowisku, iż wnioskodawca do okresu swojego posiadania nie może doliczyć okresu posiadania nieruchomości przez kolejne przedsiębiorstwa państwowe - Zakłady (...), albowiem przedsiębiorstwa te nie były samoistnymi posiadaczami nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu. Przedsiębiorstwa te do dnia 1 lutego 1989r. wykonywały bowiem władztwo w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, same będąc jedynie dzierżycielami.

Odnosząc się do powyższych zarzutów Sąd zważył, iż powszechnie w orzecznictwie przyjmuje się, że przed dniem 1 lutego 1989 r. (zniesieniem zasady jednolitości własności państwowej) państwowe osoby prawne (w tym przedsiębiorstwa państwowe) wykonywały uprawnienia związane z własnością nieruchomości wprawdzie we własnym imieniu, ale na rzecz Skarbu Państwa, będącego jedynym dysponentem własności państwowej.

Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991r., sygn. III CZP 38/91, [w:] LEX nr 3660 - zmiana art. 128 k.c. (w dotychczasowym jego brzmieniu) nie spowodowała przekształcenia przysługujących państwowym osobom prawnym - z mocy przepisów kodeksu cywilnego i ustaw szczególnych - uprawnień do części mienia ogólnonarodowego, pozostających w ich zarządzie w dniu wejścia w życie wymienionej ustawy. Przekształcenie zarządu, w odniesieniu do budynków, innych urządzeń i lokali znajdujących się na tych gruntach - w prawo własności, nastąpiło na podstawie ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464), a co do innych składników majątkowych (w prawo własności) nastąpiło na podstawie ustaw określających ustrój majątkowy państwowych osób prawnych. Dopóki zatem „uwłaszczenie” majątku państwowego nie nastąpiło, państwowe osoby prawne nie miały samodzielnych praw do składników mienia państwowego, którym dotychczas zarządzały i nadal wykonywały w tym zakresie jedynie uprawnienia Skarbu Państwa. Wobec tego do dnia 5 grudnia 1990r. (data wejścia w ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464) przedsiębiorstwo państwowe będące poprzednikiem prawnym wnioskodawcy, korzystając z nieruchomości uczestników postępowania poprzez posadowienie na niej infrastruktury elektroenergetycznej, wykonywało uprawnienia należące do sfery mienia państwowego. Korzystanie z nieruchomości przez przedsiębiorstwo państwowe następowało zatem na rzecz Skarbu Państwa emanującego swe uprawnienia poprzez przedsiębiorstwo państwowe (dzierżyciela), które w tym czasie było wyłącznie posiadaczem zależnym. Wzgląd na powyższe skutkował zatem przyjęciem, iż nie jest możliwe skrócenie terminu posiadania wymaganego do zasiedzenia służebności na podstawie art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321 ze zm.) wobec braku ciągłości charakteru posiadania – jako posiadania samoistnego. Termin biegu zasiedzenia dla wnioskodawcy liczony winien być wobec tego dopiero od dnia 5 grudnia 1990r.

W dalszym zakresie w kognicji Sądu pozostawało ustalenie wymaganego okresu terminu zasiedzenia, przy ustaleniu, czy poprzednik prawny wnioskodawcy w chwili wejścia w posiadanie był w dobrej bądź złej wierze.

Sąd zważył, iż wnioskodawca, jak i jego poprzednicy prawni w całym okresie posiadania nieruchomości był posiadaczami w złej wierze. Uczestnicy postępowania skutecznie bowiem obalili przysługujące wnioskodawcy domniemanie dobrej wiary wskazując, iż nie przedstawił on stosownych decyzji administracyjnych ograniczających prawa rzeczowe kolejnych właścicieli spornego gruntu.

Zauważyć należy, iż objęcie w posiadanie nieruchomości, na których posadowione zostały linie elektroenergetyczne zwykle następowało w trybie wydania decyzji lokalizacyjnej i zarządzenia o powszechnej elektryfikacji wydanych w trybie ustawy z dnia 28 czerwca 1950r. o powszechnej elektryfikacji wsi lub decyzji wydanej w trybie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz.U. 1974 r., nr 10, poz. 64) albo na podstawie jego odpowiedników w kolejnych ustawach – m.in. w ustawie o gospodarce nieruchomościami. W oparciu o taką

decyzję, przedsiębiorca mógł nie tylko zlokalizować urządzenie przesyłowe na nieruchomości prywatnej, ale również miał zagwarantowane prawo dostępu do niego w celu wykonywania czynności związanych z konserwacją.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca nie wykazał, aby dysponował decyzją administracyjną w przedmiocie ograniczenia praw rzeczowych ówczesnego właściciela nieruchomości w zakresie dotyczącym posadowienia na niej infrastruktury technicznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV relacji D.-G..

Nawet gdyby przyjąć, że przeświadczenie o przysługiwaniu tytułu prawnego usprawiedliwiła obowiązująca wówczas, to jest w roku 1981, zasada jednolitej własności państwowej i fakt, że w okresie budowy linii energetycznych zarówno przedmiotowa nieruchomość, jak i przedsiębiorstwo energetyczne stanowiły własność Skarbu Państwa, to nie oznacza to, że przymiot dobrej wiary istniał także po uchyleniu art. 128 KC. W orzecnictwie wskazuje się, że nieuregulowanie, po zmianach w stosunkach własnościowych, kwestii korzystania ze spornych gruntów, oznacza brak tytułu prawnego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2009 r., II CSK 400/08, z 24 lipca 2009 r., II CSK 121/09, z 20 sierpnia 2009 r., (...)). Wnioskodawca bowiem, nie dysponując tytułem upoważniającym jej poprzednika prawnego do korzystania w zakresie służebności z nieruchomości uczestników postępowania, powinien kwestię tę uregulować. Brak własnego tytułu oraz tytułu uprawniającego do korzystania z tych gruntów przez poprzednika prawnego wyłącza dobrą wiarę, skoro powinien wzbudzić poważne wątpliwości odnośnie do tego, czy posiadaczowi przysługuje prawo do korzystania z rzeczy w dotychczasowym zakresie.

(por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego w sprawie II CSK 439/09)

Tymczasem po zniesieniu jednolitej własności państwowej i utworzeniu poprzednika prawnego wnioskodawcy to właśnie ten poprzednik wobec braku tytułu do korzystania z nieruchomości stanowiącej obecnie własność uczestników postępowania powinien był powziąć wątpliwości w zakresie uprawnienia do korzystania z nieruchomości stanowiącej obecnie własność małżonków (...).

Ta okoliczność w ocenie Sądu implikuje konieczność uznania, iż wnioskodawca jest posiadaczem nieruchomości uczestników postępowania w zakresie służebności w złej wierze.

Przeszkodą do uwzględnienia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu była zatem okoliczność nie wykazania przez wnioskodawcę, zgodnie z ogólną regułą dowodową wynikającą z treści art. 6 k.c., wszystkich przesłanek prowadzących do zasiedzenia.

Wnioskodawca, pomimo obowiązku wynikającego z art. 232 k.p.c., nie przedstawił dowodów dla stwierdzenia kluczowego dla rozstrzygnięcia sprawy faktu daty objęcia w posiadanie i rozpoczęcia faktycznej eksploatacji linii napowietrznej 15 kV, posadowionej na nieruchomości uczestników postępowania.

W wypadkach uzasadnionych wątpliwości Sąd nie może przyjmować za prawdziwe twierdzeń wnioskodawcy o okolicznościach faktycznych, które nie zostały potwierdzone dowodami, a które zostały zakwestionowane przez uczestników postępowania.

Analiza przedstawionych przez wnioskodawcę kserokopii dokumentów potwierdza wszystkie zgłoszone przez uczestników postępowania zastrzeżenia zarówno co do ich strony formalnej, jak też co do treści.

W szczególności odpisu uzgodnień na budowę linii napowietrznej 15 kV G.-D. (k. 35-36) nie można uznać za dokument, gdyż istotnie nie ma na nim daty, podpis jest nieczytelny i nie wiadomo, kto ten podpis złożył, przy czym dokument ten został złożony z nieczytelnym podpisem – parafką: „za zgodność”. Nie można zatem zweryfikować uprawnienia osoby sporządzającej odpis do potwierdzenia jego zgodności z oryginałem.

Podobnie nie jest dokumentem odpis pisma z dnia 31 sierpnia 1981 roku (k. 36 verte) dotyczącego przedłużenia ważności decyzji zatwierdzającej plan realizacyjny, gdyż nie zawiera on pieczęci i podpisu, a nadto dotyczy samego przedłużenia realizacji projektu, a nie nawet wykonawstwa linii energetycznej.

Wykazu właścicieli gruntów(k. 37) także nie można uznać za dokument, gdyż nie spełnia on żadnych formalnych warunków, by być dowodem w postaci dokumentu w procesie.

Chociaż protokół odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji linii elektroenergetycznej z dnia 12.10.1981 roku można wprawdzie uznać za dokument prywatny, jednakże nie wiadomo, jakich słupów i urządzeń dotyczy, a nie wynika z niego w żadnym zakresie, by dotyczył przedmiotu niniejszego postępowania. Wiadomo jedynie, że dotyczy linii 15 kV i został sporządzony w D..

Żaden z zaofiarowanych przez wnioskodawcę dokumentów nie potwierdza ponadto faktycznej daty włączenia linii do użytkowania, a tym samym nie wiadomo nawet, jaka jest data początkowa uruchomienia eksploatacyjnego linii.

Tymczasem datę tę uczestnicy postępowania także kwestionowali podnosząc, że eksploatacja linii została rozpoczęta w terminie dużo późniejszym, to jest dopiero w czasie, gdy uczestnicy postępowania byli już właścicielami przedmiotowej nieruchomości. Chociaż H. i M. małżonkowie (...) swych twierdzeń w tym zakresie nie poparli żadnym materiałem dowodowym, to jednak na wnioskodawcy w myśl ogólnej reguły dowodowej wynikającej z art. 6 kc ciążył ciężar wykazania daty początkowej eksploatacji linii.

Jednocześnie protokół zdawczo-odbiorczy linii energetycznej z dnia 12.10.1981 roku nie wskazuje, jakich słupów i urządzeń dotyczy i nie wynika z niego, aby dotyczył przedmiotu niniejszego postępowania; nadto podpisy na nim są nieczytelne i nie wiadomo, kto ten protokół podpisał i jakie miał uprawnienia, zaś w rubryce „eksploatowany od dnia” jest puste miejsce, wobec czego na dzień sporządzenia tego protokołu urządzenia nie były eksploatowane; brak w tym protokole strony obejmującej, brak pieczęci i podpisu.

Rację mają także uczestnicy postępowania, że załączony do wniosku dokument opisywany przez wnioskodawcę jako „mapa z archiwalnym przebiegiem urządzeń elektroenergetycznych przez nieruchomość obciążoną” nie ma takiej nazwy, a z jego treści wynika, że dotyczy dopiero projektowanej sieci, a nie już istniejącej; z opisu wynika, że jest mapa, która była załącznikiem graficznym do realizacji planu realizacyjnego, wobec czego z dokumentu tego w żadnym razie nie wynika, kiedy wnioskodawca wszedł w posiadanie tych urządzeń elektroenergetycznych.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że rubryki ręcznie wypełnione w przedstawionych przez wnioskodawcę dokumentach są częściowo nieczytelne, co także uniemożliwia ich weryfikację i ocenę co do ich treści.

Nadto powołany we wniosku dokument o nazwie decyzja Wojewódzkiego Zarządu Rozbudowy Miast i Osiedli (...) z dnia 20 lipca 1976 roku nie został przez wnioskodawcę złożony do czasu zamknięcia rozprawy, wobec czego nie podlegał żadnej weryfikacji ani ocenie.

Zaznaczyć także należy, że w zasobach archiwalnych Starostwa Powiatowego w S. brak jest jakiegokolwiek dokumentacji dotyczącej pozwolenia na budowę linii napowietrznej 15 kV G.-D. dotyczącego działki numer (...).

(vide: pismo Starosty Powiatowego w S. z dnia 18 stycznia 2017 roku – k. 200 akt sprawy)

W związku z powyższym Sąd uznał, że wnioskodawca nie wykazał, aby występował o pozwolenie na wejście na nieruchomość uczestników postępowania i ograniczenie przysługujących im praw rzeczowych w stosunku do nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym (...).

W świetle całokształtu wyżej wskazanych okoliczności nawet przy założeniu, że linia jest eksploatowana jest co najmniej od dnia 12 października 1981 roku, stwierdzić należy, iż nie upłynął jeszcze termin biegu zasiedzenia właściwy dla posiadacza nieruchomości w złej wierze (30 lat) liczony od dnia 5 grudnia 1990r. – w związku z czym wniosek wnioskodawcy podlegał oddaleniu – jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania w punkcie 2 postanowienia orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c., albowiem strony niniejszego postępowania prezentowały sprzeczne interesy. Niniejszy spór przegrał wnioskodawca, dlatego też Sąd nałożył na niego obowiązek uiszczenia kosztów celowej obrony uczestników postępowania, na które składały się:

wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 240,00 zł - ustalone w oparciu o § 7 pkt 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /Dz.U.2013.490 j.t./ w zw. z § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz.U. 2015.1804/ oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

W punkcie 3 postanowienia Sąd orzekł w oparciu o treść art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r.o kosztach sądowych w sprawach cywilnych /Dz. U. 2016, poz. 623 j.t./ nakazał ściągnąć od wnioskodawcy kwotę 508,84 zł tytułem nieuiszczonych kosztów opinii biegłego z zakresu geodezji, tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.